

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 546/2015-37

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. mája 2016 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka a zo sudcov Petra Brňáka a Marianny Mochnáčovej prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], všetci [REDACTED], právne zastúpených advokátom Mgr. Vladimírom Ľuptákom, advokátska kancelária, Námestie slobody 10, Prievidza, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obdo 65/2014 z 10. februára 2015 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý súdny proces zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obdo 65/2014 z 10. februára 2015 p o r u š e n é b o l o .

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obdo 65/2014 z 10. februára 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě l š i e k o n a n i e .

3. Ing. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 626,48 € (slovom šesťstodvadsaťšesť eur a štyridsaťosem centov), ktorú je im Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť na účet ich právneho zástupcu Mgr. Vladimíra Luptáka, advokátska kancelária, Námestie slobody 10, Prievidza, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 546/2015-21 z 9. decembra 2015 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], všetci [REDACTED] (ďalej spolu len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Obdo 65/2014 z 10. februára 2015.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v dôsledku úmrtia manželky a matky sťažovateľov v roku 2007 pri výbuchu munície vo Vojenskom opravárenskom podniku Nováky a. s. (ďalej len „žalovaný“) sa žalobou podanou 1. marca 2010 Okresnému súdu Prievidza (ďalej len „okresný súd 1“) sťažovatelia v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 41/2010 domáhali proti žalovanému ochrany osobnosti a úhrady nemajetkovej ujmy. V predmetnej veci okresný súd 1 žiadal od sťažovateľov predložiť dôkaz, že si svoje pohľadávky na náhradu nemajetkovej ujmy prihlásili v reštrukturalizačnom konaní, ktoré bolo vedené na majetok žalovaného Okresným súdom Trenčín (ďalej len „okresný súd 2“)

pod sp. zn. 28 R 4/2011. Po predložení potvrdenia o tom, že si svoje pohľadávky sťažovatelia v dotknutom reštrukturalizačnom konaní prihlásili, okresný súd 1 konanie o ochranu osobnosti vedené pod sp. zn. 12 C 41/2010 zastavil.

3. Písomným oznámením z 11. novembra 2011, ktoré bolo sťažovateľom doručené 21. novembra 2011, správkyňa reštrukturalizácie sťažovateľom oznámila, že poprela ich pohľadávky, preto sa sťažovatelia žalobou podanou (v 30-dňovej lehote) okresnému súdu 2 12. decembra 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Cbi 35/2011 domáhali proti žalovanej správkyni Vojenského opravárenského podniku Nováky a. s. v reštrukturalizácii „... *určenia pravosti pohľadávky a výšky, ktorá bola popretá v reštrukturalizácii Vojenského opravárenského podniku Nováky a. s...*“. Podaním z 19. decembra 2011 sťažovatelia predmetnú žalobu opravili tak, že ako žalovanú označili namiesto správkyně reštrukturalizácie priamo obchodnú spoločnosť Vojenský opravárenský podnik Nováky a. s., pričom okresný súd 2 tento úkon sťažovateľov kvalifikoval ako návrh na zámenu účastníkov konania na strane žalovaného a uznesením č. k. 36 Cbi 35/2011-34 z 15. augusta 2013 rozhodol, že zámenu na strane žalovaného nepripúšťa s odôvodnením, že žalovaná reštrukturalizačná správkyňa so zámenou nesúhlasila.

4. O odvolaní sťažovateľov, ktoré odôvodnili aj tým, že svojím podaním z 19. decembra 2011 chceli iba opraviť svoju skoršiu žalobu v označení žalovaného, a nie domáhať sa zámeny účastníka na strane žalovaného, rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 8 CoKR 9/2013 z 23. júla 2014 tak, že uznesenie okresného súdu 2 z 15. augusta 2013 o nepripustení zámeny účastníka na strane žalovaného potvrdil, pričom dovolanie sťažovateľov proti tomuto uzneseniu krajského súdu najvyšší súd svojím uznesením sp. zn. 1 Obdo 65/2014 z 10. februára 2015 odmietol.

5. Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovatelia namietajú porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie a na prístup k súdu z dôvodu, že podľa ich názoru sa najvyšší súd nesprávne identifikoval so záverom krajského súdu, že ich podanie z 19. decembra 2011 bolo návrhom na zámenu účastníka na strane žalovaného, a nie iba doplnením, resp. spresnením ich prvotného žalobného návrhu, aj napriek tomu, že tak

urobili „... v čase, keď nám ešte stále plynula lehota na podanie návrhu o určenie pravosti pohľadávok a ich výšky“, a pokiaľ ide o vyhodnotenie ich námietky, podľa ktorej ak bol okresný súd 2 toho názoru, že ich podanie z 19. decembra 2011 je návrhom na zámenu účastníka konania, mal o tejto zámene rozhodnúť v zákonnej lehote 30 dní od vyjadrenia dotknutých osôb, tak ako to vyžaduje § 92 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku, avšak okresný súd 2 o tejto zámene rozhodol až 15. augusta 2013, a teda nezákonne.

6. Vzhľadom na uvedené sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd po prijatí ich sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Najvyšší súd SR v konaní vedenom pod spisovou značkou 1 Obdo 65/2014 a jeho uznesením zo dňa 10.2.2015... porušil základné právo sťažovateľov 1/ [REDAKOVANÉ], 2/ [REDAKOVANÉ], 3/ [REDAKOVANÉ], 4/ [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo konať pred súdom.

Uznesenie Najvyššieho súdu SR č. konania 1 Obdo 65/2014 zo dňa 10.2.2015...

sa zrušujú a vec sa vracia na ďalšie konanie, aby sa o nej znovu konalo a rozhodlo.

Najvyšší súd SR... povinný zaplatiť sťažovateľom trovy právneho zastúpenia advokátom do 30 dní od právoplatnosti.“

7. Na základe výzvy ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrila za najvyšší súd jeho predsedníčka listom č. k. KP 3/2016-7, Nobs 8/2016 z 8. februára 2016 a k vhodnosti ústneho pojednávania aj právny zástupca sťažovateľov listom z 8. februára 2016.

7. 1 Predsedníčka najvyššieho súdu vo svojom vyjadrení okrem iného uviedla:

«Zo žaloby o určenie pravosti popretej pohľadávky, doručenej na súd 13. decembra 2011 vyplýva, že sťažovatelia (žalobcovia) označili za žalovanú [REDAKOVANÉ], so sídlom [REDAKOVANÉ], správkyňu podniku v reštrukturalizácii Vojenský opravárenský podnik Nováky, a. s.... Žalovaná je teda v žalobe riadne označená údajmi, ktoré ju identifikujú úplným, určitým a nezameniteľným spôsobom v súlade s ust. § 79 ods. 1 O. s. p. Následne sťažovatelia podaním z 19. decembra 2011 za žalovaného označili Vojenský opravárenský podnik Nováky, a. s.... Uvedené podanie súd prvostupňový,

odvolací, ako aj dovolací nepovažovali za opravu označenia žalovaného v návrhu na začatie konania s odôvodnením, že žalovaná je riadne označená údajmi, ktoré ju jednoznačne identifikujú a toto jej označenie je správne. A len v prípade, ak by označenie žalovanej v návrhu na začatie konania bolo neúplné, resp. nezrozumiteľné, prichádzal by do úvahy postup podľa § 43 ods. 1 O. s. p., teda oprava alebo doplnenie podania. V podaní z 19. decembra 2011 žalobcovia uviedli, že návrh na určenie pravosti pohľadávky a jej výšky popretej v reštrukturalizácii, opravujú tak, že „odporcom bude: Vojenský opravárenský podnik Nováky, a. s., Duklianska 60, Nováky, IČO: 36 350 451.“ Uvedenému podaniu súdy nevyhoveli z dôvodu, že postup podľa § 92 ods. 4 by prichádzal do úvahy iba v prípade, ak by išlo o zámenu žalobcu alebo žalovaného, ak by účastníci s takouto zmenou súhlasili. Keďže žalovaná označená v žalobe so svojou zámenou nesúhlasila, okresný súd správne rozhodol, keď návrh na zámenu účastníka na strane žalovanej nepripustil a odvolací súd správne toto rozhodnutie potvrdil. Po preskúmaní rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť z dôvodu jeho procesnej neprípustnosti v zmysle ust. § 239 O. s. p. a § 237 O. s. p..

... oznamujeme, že najvyšší súd s upustením od ústneho pojednávania súhlasí.»

7. 2 Právny zástupca sťažovateľov vo svojom vyjadrení uviedol:

„... sťažovatelia netrávajú na ústnom pojednávaní Ústavného súdu.“

8. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

9. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

11. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obdo 65/2014 z 10. februára 2015 mohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľmi označených práv v príčinnej súvislosti s tým, že najvyšší súd rovnako ako pred ním súdy nižšej inštancie, podaniu sťažovateľov z 19. decembra 2011, ktorým sa domáhali doplnenia nimi skôr podanej žaloby z 12. decembra 2011, pripísal odlišný právny účinok, ako týmto podaním mienili vyvolať samotní sťažovatelia.

12. V uvedených súvislostiach ústavný súd predovšetkým konštatuje, že nie je jeho úlohou zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mu umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov, avšak iba z hľadiska, či je alebo nie je v súlade s ústavno-procesnými zásadami upravenými v ústave. Inými slovami, skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05, II. ÚS 127/07).

13. Najvyšší súd napádané uznesenie v podstatnej časti odôvodnil takto:

«Z návrhu o určenie pravosti popretej pohľadávky a jej výšky doručenej okresnému súdu dňa 13. decembra 2011 vyplýva, že žalobcovia označili za žalovanú [REDAKOVANÉ], so sídlom [REDAKOVANÉ], správkyňu podniku v reštrukturalizácii

Vojenský opravárenský podnik Nováky, a. s., so sídlom Duklianska 60, Nováky, IČO: 36 350 451. Žalovaná označená v návrhu je riadne označená prostredníctvom údajov, ktoré ju identifikujú úplným, určitým a nezameniteľným spôsobom v súlade s ust. § 79 ods. 1/ O. s. p.. Podanie žalobcov z 19. decembra 2011 (doručené okresnému súdu dňa 20. decembra 2011) nemožno považovať za opravu označenia žalovanej v návrhu na začatie konania, pretože žalovaná je v návrhu na začatie konania riadne označená údajmi, ktoré ju jednoznačne identifikujú a toto jej označenie je aj správne. Len v prípade, ak by označenie žalovanej v návrhu na začatie konania bolo neúplné, resp. nezrozumiteľné, prichádzal by do úvahy postup podľa ust. § 43 ods. 1/ O. s. p. t.j. oprava alebo doplnenie podania. V podaní z 19. decembra 2011 žalobcovia uviedli, že návrh na určenie pravosti pohľadávky a jej výšky popretej v reštrukturalizácii opravujú tak, že „odporca bude: Vojenský opravárenský podnik Nováky, a. s., so sídlom Nováky, Duklianska 60, IČO: 36 350 451.“, teda za žalovaného označili iný subjekt (právnickú osobu) než v návrhu na začatie konania, v ktorom za žalovanú označili fyzickú osobu. Okresný súd, ako aj odvolací súd správne postupovali, keď podanie žalobcov z 19. decembra 2011 z hľadiska jeho obsahu považovali za návrh na zámenu účastníka konania na strane žalovanej podľa ust. § 92 ods. 4 O. s. p. Nesprávny je názor dovolateľov, že postup podľa ust. § 92 ods. 4 O. s. p. by prichádzal do úvahy iba v prípade, ak by išlo o zámenu žalobcu alebo žalovaného, ktorý nemal spôsobilosť byť účastníkom konania podľa ust. § 19 O. s. p. Naopak, postup podľa ust. § 92 ods. 4 O. s. p. prichádza do úvahy len vtedy, ak má spôsobilosť byť účastníkom konania podľa ust. § 19 O. s. p. pôvodný účastník konania (ktorý má byť zamenený), ako aj ten subjekt, ktorý má do konania vstúpiť na jeho miesto v dôsledku zámeny účastníka konania. Postup podľa ust. § 92 ods. 4 O. s. p. neprichádza do úvahy práve vtedy, ak by žalobcom alebo žalovaným bol niekto, kto nemá spôsobilosť byť účastníkom konania podľa ust. § 19 O. s. p. Predpokladom spôsobilosti byť účastníkom konania podľa ust. § 19 O. s. p. je spôsobilosť mať práva a povinnosti. V prípade, ak by účastníkom konania (či už žalobcom alebo žalovaným) bol niekto, kto nemá spôsobilosť byť účastníkom konania, jednalo by sa o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania s dôsledkom jeho zastavenia. Teda, v návrhu na začatie konania musia byť účastníci riadne označení v súlade s ust. § 79 ods. 1 O. s. p., a to podľa právneho stavu ku dňu jeho podania. K tomuto dňu sa posudzuje aj správnosť a úplnosť podania (návrhu na začatie konania) v zmysle ust. § 43 O. s. p. Oprava

a doplnenie údajov o účastníkoch súvisí s údajmi, ktoré ich identifikujú ako osoby, ktoré majú spôsobilosť mať práva a povinnosti, pričom opravou účastníka nie je možné označiť za účastníka úplne iný subjekt. Oprava údajov o účastníkoch sa tak obvykle týka najmä opravy chýb v písaní alebo doplnení identifikačných údajov ako napr. adresa pobytu alebo sídla, identifikačné číslo pri právnických osobách a podobne. Okresný a krajský súd preto postupovali správne, keď podanie žalobcov z 19. decembra 2011 posúdili ako procesný návrh na zámenu účastníka konania na strane žalovanej. Keďže žalovaná označená v návrhu na začatie konania so svojou zámenou v konaní nesúhlasila, okresný súd správne rozhodol, keď návrh na zámenu účastníka na strane žalovanej nepripustil, rozhodnutie ktoré odvolací súd považoval za správne, z dôvodu ktorého ho podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil. Judikát NS SR R 71/2007 (na ktorý poukázali dovolatelia) sa vzťahuje k inému procesnému prípadu, a to pristúpeniu ďalších účastníkov do konania podľa ust. § 92 ods. 1 O. s. p., a nemožno ho použiť v posudzovanom prípade týkajúcom sa zámény účastníka konania podľa ust. § 92 ods. 4 O. s. p.

Námietka dovolateľov, že odvolací súd nezaujal žiadne stanovisko k jeho odvolacej námietke, že okresný súd nedodržel lehoty v zmysle ust. § 92 ods. 5 O. s. p., pretože žalovanú nevyzval na vyjadrenie k podaniu žalobcov z 19. decembra 2011 v lehote 15 dní od jeho doručenia (vyzval ju až výzvou z 27. februára 2013) a nedodržel ani lehotu 30 dní na rozhodnutie od doručenia vyjadrenia žalovanej je opodstatnená, avšak nedodržanie procesných lehôt zo strany okresného súdu nepredstavuje vadu konania, ktorá by mala za následok taký postup okresného súdu, ktorým by sa žalobcom odňala možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p. Uvedená vada nemala za následok ani nesprávne rozhodnutie, keďže okresný súd správne rozhodol, keď podanie žalobcov z 19. decembra 2011 posúdil ako návrh na zámenu účastníka konania na strane žalovanej a z dôvodu nesúhlasu žalovanej s jej zámenou v konaní rozhodol tak, že zámenu účastníka konania na strane žalovanej nepripustil a následne odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p.»

14. Z citovaného vyplýva, že základnou východiskovou premisou rozhodnutia najvyššieho súdu bol záver, že sťažovatelia svojím podaním z 19. decembra 2011, ktorého zámer formálne označili, resp. vymedzili ako „opravu“ ich prvotného žalobného návrhu

z 12. decembra 2011 v označení žalovaného, sa v skutočnosti nemohli domáhať „opravy“ označenia žalovaného v ich prvotnej žalobe, pretože toto ich prvotné označenie žalovaného nemalo vady a obsahovalo všetky identifikačné údaje žalovaného, a keďže inštitút „opravy“ podania je aplikovateľný len na prípady vadného podania, resp. vadného označenia účastníka konania, tak v danom prípade bolo možné predmetné podanie sťažovateľov kvalifikovať iba ako návrh na zámenu účastníka konania na strane žalovaného, a nie ako návrh na opravu označenia žalovaného, pretože „... opravou účastníka nie je možné označiť za účastníka úplne iný subjekt“. Nadväzne najvyšší súd v zhode so sudmi nižšej inštancie konštatoval, že keďže v danom prípade pôvodná žalovaná nesúhlasila so zámenou na strane žalovaného účastníka konania, v súlade s § 92 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku účinného v rozhodnom čase (ďalej len „OSP“) bolo nevyhnutné návrhu sťažovateľov „na zámenu“ na strane žalovaného nevyhovieť.

15. V dovolaní, o ktorom rozhodoval najvyšší súd napadnutým uznesením, však sťažovatelia okrem iného proklamovali, že svojím podaním z 19. decembra 2011 sa v skutočnosti nedomáhali zámeny účastníka na strane žalovaného, resp. nechceli svojím podaním vyvolať tento právny účinok, tak ako to vyhodnotili súdy nižšej inštancie (a následne aj najvyšší súd), ale v skutočnosti sa domáhali aplikácie inštitútu pristúpenia ďalšieho účastníka do konania na strane žalovaného, pričom v tejto súvislosti sa sťažovatelia dovoľávali primeranej aplikácie rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obdo V 55/05 z 27. februára 2006 (publikovaného pod č. R 71/07) aj na ich prípad.

16. S uvedenou námietkou sťažovateľov o možnej aplikácii § 92 ods. 1 OSP o pristúpení ďalšieho účastníka do konania na strane žalovaného sa však najvyšší súd vysporiadal iba sporadickým konštatovaním, že „*Judikát NS SR R 71/2007 (na ktorý poukázali dovoľatelia) sa vzťahuje k inému procesnému prípadu, a to pristúpeniu ďalších účastníkov do konania podľa ust. § 92 ods. 1 O. s. p., a nemožno ho použiť v posudzovanom prípade týkajúcom sa zámeny účastníka konania podľa ust. § 92 ods. 4 O. s. p.*“, avšak najvyšší súd sa bližšie nezaoberal tým, z akého dôvodu je v danom prípade neprijateľná aplikácia inštitútu pristúpenia ďalšieho účastníka do konania na strane žalovaného.

17. Podľa § 92 ods. 1 OSP na návrh účastníka môže súd pripustiť, aby do konania vstúpil ďalší účastník. Súhlas toho, kto má takto do konania vstúpiť, je potrebný, ak má vystupovať na strane navrhovateľa.

18. Účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Žalovaným je ten, koho žalobca v žalobnom návrhu označil ako žalovaného, pričom nie je rozhodujúce, či označený žalovaný je alebo nie je nositeľom hmotnoprávneho vzťahu tvrdeného v žalobnom návrhu, pretože žalobca určuje iba okruh účastníkov konania aj na strane žalovaného, avšak posúdenie hmotnoprávneho vzťahu je až v právomoci súdu.

19. Podľa názoru ústavného súdu sa najvyšší súd dostatočne jasne a vyčerpávajúco nevysporiadal s uvedenou námietkou, resp. požiadavkou sťažovateľov, aby do konania na strane žalovaného pristúpil ďalší účastník konania, t. j. ďalší žalovaný, pričom v tejto súvislosti je podstatné zohľadniť všetky relevantné okolnosti veci bez ohľadu na to, či túto svoju požiadavku sťažovateľa vo svojom podaní aj vyslovene naformulovali (napokon sťažovateľa vyslovene nenaformulovali ani požiadavku na zámenu žalovaného, pozn.). Posúdenie možnej aplikácie inštitútu pristúpenia ďalšieho žalovaného do konania podľa § 92 ods. 1 OSP sa v danom prípade javí naliehavejším aj preto, že sťažovateľa podali svoje doplnujúce podanie z 19. decembra 2011 ešte v lehote na podanie žaloby proti ich popretým pohľadávkam v reštrukturalizačnom konaní podľa zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v rozhodnom čase (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“). Sťažovateľa svoj prvotný žalobný návrh podali okresnému súdu 2 13. decembra 2011 a jeho „doplnenie“, resp. sťažovateľa ho chápali ako doplnenie, a nie ako návrh na zámenu účastníka na strane žalovaného, bolo okresnému súdu 2 doručené 20. decembra 2011 (pozri stranu 6 bod 2 uznesenia najvyššieho súdu), t. j. vzhľadom na to, že podľa výpisu z obchodného registra účinky povolenia reštrukturalizácie vo veci úpadcu – Vojenský opravárenský podnik Nováky a. s. nastali 20. septembra 2011, tak zohľadniac ustanovenie § 121 ods. 1 [prihlásenie pohľadávky musí byť doručené správcovi aj súdu do 30 dní od povolenia reštrukturalizácie], ustanovenie prvej vety § 124 ods. 2 [prihlásenú pohľadávku môže poprieť len správca do 30 dní od uplynutia lehoty na prihlasovanie pohľadávok], ako aj ustanovenie § 124 ods. 4 zákona

o konkurze a reštrukturalizácii [veriteľ popretej pohľadávky sa môže do 30 dní od uplynutia lehoty na popieranie pohľadávok žalobou podanou voči dlžníkovi domáhať...], mala sťažovateľom plynúť lehota na podanie žaloby proti ich v reštrukturalizácii popretým pohľadávkam do 21. decembra 2011 (streda v roku 2011).

20. V intenciách uvedeného sa teda najvyšší súd náležite nevysporiadal s tým, či skutočne v okolnostiach danej veci išlo iba o doplnenie, resp. spresnenie pôvodného žalobného návrhu v označení okruhu žalovaných, keď sťažovateľom navyše v čase jeho doplnenia ešte stále plynula lehota na podanie žaloby vo veci, v reštrukturalizácii popretých pohľadávok, pričom navyše okresný súd 2 v tom čase nekonal ešte ani o prvotnom žalobnom návrhu, a teda či v konečnom dôsledku vzhľadom na posúdenie doplnenia sťažovateľov k ich prvotnému žalobnému návrhu súdmi nižšej inštancie ako návrhu na zmenu účastníka konania nebola sťažovateľom odňatá možnosť konať pred súdom. Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1, pretože napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nepovažuje za ústavne konformné a spravodlivé. Ak totiž žalobcovia – sťažovatelia neskôr urobili nápravu spočívajúcu v označení žalovaného, možno hovoriť aj o pôvodne chybnnej žalobe (§ 43 OSP), ktorú žalobcovia sami opravili.

III.

21. V záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľom ústavný súd v nadväznosti na zistenie porušenia ich základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 rozhodol o zrušení uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obdo 65/2014 z 10. februára 2015 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a opätovné rozhodnutie.

22. Ústavný súd priznal sťažovateľom (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu ich právneho zastúpenia advokátom, ktorý si riadne uplatnil nárok na ich úhradu.

23. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľov ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny (§ 11 ods. 3 vyhlášky) za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2015 je 139,83 € a po jej znížení pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb (§ 13 ods. 2 vyhlášky) je 69,92 € a hodnota režijného paušálu je 8,39 €. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2016 je 143 € a po jej znížení pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb (§ 13 ods. 2 vyhlášky) je 71,50 € a hodnota režijného paušálu je 8,58 €.

24. S poukazom na výsledok konania ústavný súd priznal sťažovateľom úhradu trov za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2015 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu) v celkovej sume 626,48 €, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3, pričom ústavný súd nepriznal sťažovateľom úhradu trov konania za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2016 (vyjadrenie z 8. februára 2016 k vhodnosti ústneho pojednávania), pretože tento úkon nepriniesol žiadne nové skutočnosti rozhodné pre vecné posúdenie sťažnosti sťažovateľov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. mája 2016